

فیلمبردار در غربت، غریبانه خاموش شد!

• رامین مولایی* مدیر فیلمبرداری برجسته، در تبعید در گذشت.

در چند اطلاعیه ای که خبر خاموشی ناگهانی رامین مولایی را منتشر کرده بودند. هر چند رامین را هنرمند دانسته اند اما سابقه کار هنری رامین بازگو نشده. چرا کارنامه درخشان او ناگفته میماند؟ چون رامین شاید با فروتنی افراطی از گذشته اش هیچ نمی گفت در چند وبلاگی هم که به همت رامین اداره می شد، او هیچگاه درباره خودش، کاریش و تواناییهایش سخن نمی گفت. کسانی هم که در این سالها با او آشنا شده اند بیشتر بر این تصورند که رامین فقط وبلاگ نویس بود. انکار خودش هم میخواست فراموش کند که مدیر فیلمبرداری بسیاری از آثار ماندگار سینماگر صاحب سبک «سهراب شهید ثالث» او بود.

• مروری کوتاه بر فیلمهایی از سهراب شهید ثالث که رامین مدیریت فیلمبرداری اش را بعهده داشت.

1/ در غربت In Der fremde

فیلمنامه: سهراب شهید ثالث، هلکا هورز. مدیر فیلمبرداری: رامین مولایی. دستیار فیلمبردار: ولفگانگ کینیچی. ، 1975 / 1354

برنده ی جایزه منتقدان بین المللی Fipreci جشنواره برلین، مورد تحسین دفتر بین المللی فیلم و داوران فیلم Evanglish. نمایش در جشنواره های لندن، تهران و شیکاگو.

2/ بلوغ (زمان بلوغ) Reife Zeit

فیلمنامه: سهراب شهید ثالث، هلکا هورز. فیلمبردار: رامین مولایی. محصول آلمان فدرال، 1976. برنده جایزه هوگوی نقره از جشنواره شیکاگو، تحسین هیأت داوران جشنواره لوکارنو، نمایش در جشنواره های تهران و لندن.

3/ تعطیلات طولانی لوته ایزنر Die Langen Ferien der Lotte Eisner

فیلمنامه: شهید ثالث. فیلمبردار: رامین مولایی. سیاه و سفید، 16 میلیمتری، 60 دقیقه. محصول مشترک فرانسه و آلمان، 1979.

نمایش در جشنواره های کن و لندن، افتتاحیه جشنواره مینیپولیس و دریافت جایزه ویژه از سینماتک انگلستان.

4/ نظم Ordnung

تهیه کننده: مارتن ناگه. فیلمنامه: شهید ثالث. مدیر فیلمبرداری: رامین مولایی.

5/ آنتون پ. چخوف: یک زندگی Anton P. Tschechow: Ein Leben

فیلمنامه: شهید ثالث و پیتر اوریان. فیلمبردار: رامین مولایی. 16 میلیمتری، رنگی، 97 دقیقه. محصول مشترک آلمان فدرال و شوروی. 1981 (با همکاری کانال های SFB, SWF, WDR و شرکت های تهیه فیلم Provdodis و Creative).

6/ اوتوپیا Utopia

تهیه کننده: شبکه تلویزیونی ZDF. فیلمبردار: رامین مولایی. رنگی، 35 میلیمتری، 198 دقیقه. محصول آلمان فدرال، 1982.

تنها فیلم آلمانی بخش مسابقه ی جشنواره برلین 1983. برنده ی جایزه ی تلویزیونی آکادمی هنرهای تجسمی آلمان، 1983.

7/ گیرنده ی ناشناس Empfänger Unbekannt

تهیه کننده: شبکه های ZDF و CrdativeAge. فیلمبردار: رامین مولایی.

8/ درخت بید Der Weidenbaum

تهیه کننده: رادیو برمن و اسلواکی فیلم. (بر اساس داستان کوتاهی به همین نام از آنتون چخوف). فیلمبردار: رامین مولایی. ، 1984.

فیلمبرداری هر کدام از این آثار اگر در کارنامه هر فیلمبردار دیگر بود، بارها خود و دیگران بدان تاکید می کردند. سهراب بیش از هر فیلمبردار دیگر با رامین کار کرد. در مهم ترین آثار سهراب در تبعید، دوربین رامین بود که به افکار و ایده های بکر و نوی سهراب جان تازه میداد. شیوه کار سهراب به گونه ای بود که فیلمبردارانی که به روش کلاسیک کار می کردند نمی توانستند به خوبی حس های سهراب را بگیرند و به تصویر منتقل کنند. برخی را تصور بر این است که اگر دوربین تحرک داشته باشد وادایم به بالا وپائین. چپ و راست بچرخد کار فیلمبردار برجسته تر است. اما در کارهایی نظیر آثار شهید ثالث که دوربین حرکت آرام دارد کار فیلمبردار مشکل تر و تسلط بیشتری را طلب می کند. در «اوتوپیا» ترکیب شایسته رنگها، نور، حرکت های دوربین و آنچه مربوط است به مسئولیت فیلمبردار درخشان کار شده (کار خوب هوشنگ بهارلو در فیلم طبیعت بی جان سهراب نباید فراموش شود) همین موقعیت را دارد نخستین فیلم سهراب «در غربت» که در آلمان ساخته می شود. و همین طور «درخت بید» هر چند فیلم درخت بید تحولی در کار سهراب نیست اما کار رامین همچنان با وسواس و دقت بی نقص ارایه می شود. رامین کار فیلمبرداری سیاه سفید که متفاوت است با کار با فیلم رنگی را هم در فیلم بلوغ با سهراب تجربه می کند. چون حس و درکش به سهراب نزدیک است یک فیلمبرداری به اصلاح متداول تمیز را انجام میدهد. (ار میان فیلمبرداران داخل کار سیاه و سفید مازیار پرتو برجسته است) شایسته است ایرانیان

برلین با فراهم آوردن سوابق کارهایی با فیلمبرداری او به شایستگی یادش را گرامی بدارند. - شنیده ام رامین چند فیلم را هم کارگردانی کرده اما این کارها را ندیده ام-

● چهره دیگر رامین

در این چند سال رامین وقت وانرژییش را صرف وبلوک نویسی می کرد چند وبلوک را همزمان اداره می کرد که «زیر چتر چل تیکه» از دیگر وبلوک هایش شناخته شده تر بود. در این کار هم سبک ویژه خودش را داشت با زبانی طنز گو نه ونیش های هنرمندانه، اما اهل ساخت وپاخت وزد وبند نبود ممکن بود مثل هر کس دیگر گاه در قضاوت اشتباه کند، اما هر چه که بود خودش بود و کسی نمی توانست خواست ونظرش را به او دیکته کند. به آزادی بی قید وشرط هنرمند خیلی بها می داد.

با گردش در وبلوک های رامین وتامل برنوشته ها ونظر هایش وانتخاب هایی که از سایت های دیگر می کرد. می شود با قاطعیت گفت . قصد و هدفش مقابله با رژیم جمهوری اسلامی ودر کلیت آن بود ونسبت به جناح ها وباند های حکومتی توهمی نداشت.

● آخرین خاطره من از رامین

چند روز پیش رامین به من تلفن کرد از حالش پرسیدم وضعیت جسمی اش را خوب توصیف کرد. درصدايش هم نشانه ای از صدای یک بیمار . حس نمی شد. خیلی زود رفت سر اصلا مطلب و بطور خلاصه گفت که به خاطر درج یک مطلب از حزب سبزهای ایران تحت فشار است تا پوزش بخواهد ومطلب را از روی وبلوکش بردارد. با هم مفصل صحبت کردیم وگفت که مصمم است که بر سر مواضعش بماند واز دادگاه نهراسد. وقتی برایش ار ماجرای که برای خودمن پیش آمده وشگردی که برای خاموش کردن صدای منوچهر صالحی تدارک دیدند، وشکایتی که ترینا پارسی ودار ودسته اش علیه فاش گوپی های حسن راعی تنظیم کرده اند. مثال آوردم انگار دلش گرمتر شد. گفت با قاطعیت می ایستدو زیر بار فشار قد خم نمی کند. شاید دو روز از این مکالمه نگذشته بود که خبر آوردند که دست تقدیر نگذاشت تا او در دادگاه چون وبلوک هایش علیه جنایتکاران حاکم بر سرزمین اسیر ایران فریادبزنند.

در اطلاعیه کوتاه حزب سبز ها میخوانیم:

«... طی هفته گذشته رامین مولایی تحت فشارهای شدید عوامل جمهوری اسلامی در شهر برلین که از وی به خاطر درج یک مطلب از سایت سبزهای ایران، به دادگاه شکایت کرده بودند، قرار داشت...»

نام ویادش گرامی باد

بصیر نصیبی،دوم فوریه 2009 . زاربروکن، آلمان

www.cinemaye-azad.com

* با رامین مولایی مترجم که داستانهای کورتاسار را ترجمه کرده و در ایران زندگی میکند اشتباه نشود نام کامل رامین مولایی ما رامین رضا مولایی است.